

- **HUDBA SPOJENÁ S INÝMI
DRUHMI UMENIA**

rozprávková opera

Opera

- rozsiahle hudobno – dramatické dielo, kde sa dej vyjadruje:
 - spevom (sólo a zbor)
 - hrou na hudobných nástrojoch (orchester)
 - pohybom (balet)
- Speváci sú zároveň hercami, celý dej spievajú so sprievodom orchestra **Ária** – je so sprievodom orchestra.

RUSALKA

○ **Rusalka** je rozprávková opera, je príbehom o vzťahu človeka so svetom rozprávkových bytostí.

autorom je **Antonín Dvořák**

○ jedna z najznámejších svetových oper

○ premiéru mala v r.1901 v Prahe

Rozprávková opera - RUSALKA

- ária z Rusalky „**Měsíčku na nebi hlubokém**“ ([klik](#))
 - ária = časť opery, ktorú postava spieva sólovo

Larghetto (široko)

Mě-síč-ku na ne-bí hlu-bo-kém, svět-lo tvé da-le-ko vi-dí,
po svě-tě blou-díš ši-ro-kém, dí-váš se v při-byt-ky li-di,
po svě-tě blou-díš ši-ro-kém, dí-váš se v při-byt-ky li-di.

Hlavné postavy

○ Rusalka

○ Vodník

○ Princ

○ Ježibaba

○ Kňazažná

 Král. české zemské divadlo v Praze.
Národní divadlo.

V neděli dne 31. března 1901. Mimo předplacení.

Poprvé:

RUSALKA.

Lyrická pohádka o třech dějstvích od Jaroslava Kvapila.
Hudbu složil **Antonín Dvořák.**
Dirigent: Karol Kovačovic. Regisseur: Robert Poják.

OSOBY:

Princ	Karel Burian.
Císařka	Marie Kubátová.
Rusalka	Růžena Maturová.
Vodník	Václav Kliment.
Čarodějnice	Hilma Bradáčová.
Hájny	Adolf Krossing.
Kuchník	Vilémína Hájková.
Lesní šinka	Amalie Bobková.
Jiná šinka	Eliška Tvrđková.
Třetí šinka	Helena z Towarnických.
Lovec	Franzšek Šir.

Družina princova, hosté, lesní šinky, rusalky.

Začátek o 7. hodině. Po prvním dějství přestávka. *Konec před 10. hod.*

DEJ

- Libretto-libreto (literárnu predlohu) napísal Jaroslav Kvapil

ukážka ([klik](#))-celá opera

Na brehu jazera si bezstarostne žil Vodník so svojimi dcérami, vodnými vílami. Až do chvíle, kým sa jedna z nich – Rusalka – nezamilovala do Princa, ktorý sa tam často prechádzal. Darmo ju otec Vodník varuje, darmo radí, prosí, hrozí... Rusalka ide za Ježibabou a žiada: Premeň ma na človeka! Stane sa, ale nie je to len tak – stratí svoj krásny hlas. Princ ju stretáva, zamiluje sa do nej a odvádza si ju na zámok. Chystá sa svadba. Ako hosť prichádza aj krásna cudzia kňažná, ktorej Princ nedokáže odolať a zabudne na Rusalku. Vodník, ktorý sa preťahoval do zámockej studne, prisahá pomstu. Rusalka sa vracia k jazeru, nie je však už vílou, ale bludičkou, ktorá pútnikov láka do zradného močiara. Zablúdi sem aj Princ, ktorého cudzia kňažná odvrhla, a hľadá stratenu Rusalku. Tá sa mu zjaví, ale varuje ho: Môj bozk ťa zabije! Princ však bez nej nechce viac žiť. Ani jeho smrť nevráti Rusalku medzi víly, ostáva navždy bludičkou, ale Princovi jeho zradu odpúšťa.

Rozprávková opera - RUSALKA

- ária ježibaby a jej čarovanie – „Čury mury fuk“ ([klik](#))

Allegro vivo (rýchlo, veselo)

Ču-ry mu-ry fuk, ču-ry mu-ry fuk, bí-lá pí-m vstá-vá z luk!
Kap-ka kr-ve drav-čí, de-set ka-pek žlu-čí, skoč můj mour-ku, skoč a skoč,
te-plé srd-ce pta-čí, už to z kot-le hu-čí.
va-rem v kot-li po-za-toč. Skoč můj mour-ku, skoč a skoč, va-rem v kot-li po-za-toč!

Rozprávková opera - RUSALKA

- ária vodníka – „**Celý svět nedá ti, nedá**“ ([klik](#))
- vodník zo zámočkej studne sleduje trápenie svojej dcéry a horekuje:

„Ubohá Rusalko bledá, v nádheru světa zakletá! Běda!

Moderato (mierne)

Ce - lý svět ne - dá ti ne - dá, vod - ní čím fi - še roz - kvé - tá!

Sto - krát bys' by - la žlo - vě - kem, ve jhu jsi spja - tá od - vě - kém,

sto - krát bys' by - la žlo - vě - kem, ve jhu jsi spja - tá od - vě - kém.

Opera Rusalka má aj filmovú verziu.

- Prijemné pozeranie...☺
- <https://www.youtube.com/watch?v=PizC ITNiz8>

ĎAKUJEM ZA POZORNOST